

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 217. — STEV. 217.

NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 15, 1923. — SOBOTA, 15. SEPTEMBRA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

NOVE ZAHTEVE BENITA MUSSOLINIJA

Izjavil je, da se morajo takoj začeti direktna pogajanja glede reškega vprašanja. — Jugoslavi naj se odpovedo Reki, obdrže naj pa Sušak in Delto. — Lahkovverneži zatrjujejo, da je sveti Spiridijon nezadovoljen z italijansko okupacijo. — Svetnik se je zaprl v svojo krsto. — Romanje na njegov grob.

Belgrad, Jugoslavija, 14. septembra. — Tukajšnji italijanski odposlanec je obvestil jugoslovansko vladu o zadnji želji italijanskega ministrskega predsednika Benita Mussolinija.

Musolini želi, da bi se v najkrajšem času začela direktna pogajanja med Rimom in Belgradom glede reškega vprašanja.

Jugoslovanska vlada zaenkrat še ni odgovorila. Diplomatični krogi so prepričani, da bodo pogajanja na novi podlagi uspešnejša.

Pariz, Francija, 14. septembra. — Iz zanesljivega vira se je dozpalo, da bo italijanski ministrski predsednik v najkrajšem času proglasil aneksijo Reke.

Takoj zatem bo odpoklical svoje vojaštvo z Baroša. V tem slučaju bodo pristanišča Baroš, Sušak in Delta neoporečno pripadla Jugoslaviji.

Medzavezniški svet poslanikov je danes objavil, da bodo italijanske čete dne 27. septembra odšle z otoka Krfa.

Tistega dne mora biti namreč končana grška preiskava glede umora peterih članov italijanske komisije.

Medzavezniška komisija, ki bo preiskala motive, je odpotovala danes v Albanijo.

Preiskava bo stroga in nepristranska.

Krf, 14. septembra. — Lahkovemo prebivalstvo Krfa zatrjuje, da je njihov patron sv. Spiridijon napravil nov žudež. Ob raznih prilikah izpostavljajo njegovo telo v tukajšnji katedrali.

Ko so pred par dnevi hoteli odpreti krsto, je niso mogli. Ljudje pravijo, da se je sv. Spiridijon zaklenil, ker se zgraža nad italijansko okupacijo.

Zadnje dni je priromalo veliko število vernikov na njegov grob.

TRGOVSKA POGODBA MED ITALIJO IN ŠVICO.

Genova, Italija, 14. septembra. — Tukaj je bila podpisana trgovska pogodba med zastopniki Švice in Italije. Pogodba določa, da bo za naprej Švica eksportirala svoje izdelke preko italijanskih pristanišč, ne pa preko Amsterdama.

V AMERIKO BO DOPEL SLAVNI POLARNI RAZISKOVALEC.

San Francisco, Cal., 14. sept. — To zimo bo obiskal slavni polarni raziskovalec dr. Fridjof Nansen Kanado in Združene države. Po raznih ameriških mestih bo imel predavanja o Ligi narodov. V New Yorku bo govoril dne 2. novembra.

ZDRAVSTVENO STANJE NEW-YORŠKEGA ŽUPANA.

Saratoga Springs, 14. sept. — Ko so hoteli zdravniki zmanjšati newyorkškemu županu Hylanu bolečine s pomočjo amantijevih sredstev, je izjavil:

— Nobenih omedlevljivih sredstev. Bolečine bom prestal.

Zdravniki so konstatirali, da ima pljučnico v obeh delih pljuče. Ker je župan Hylan močno narava, bo najbrže ozdravel.

PET MRTVIH PRI ZRAČNEM POLETU.

London, Anglija, 14. septembra. — Pri Evinghoe Beacon je padel na tla velik armadni zrakoplov. Pri tej priliki je bilo usmrčenih pet oseb.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo nanesljivo, hitro in po niskih cenah:
Včeraj se bile naše cene sledeče:
Jugoslavija:
Kaspijska na sedanje polte in izplačuje "Ker. poštni šekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač na hitre izplačilo najugodnejše.

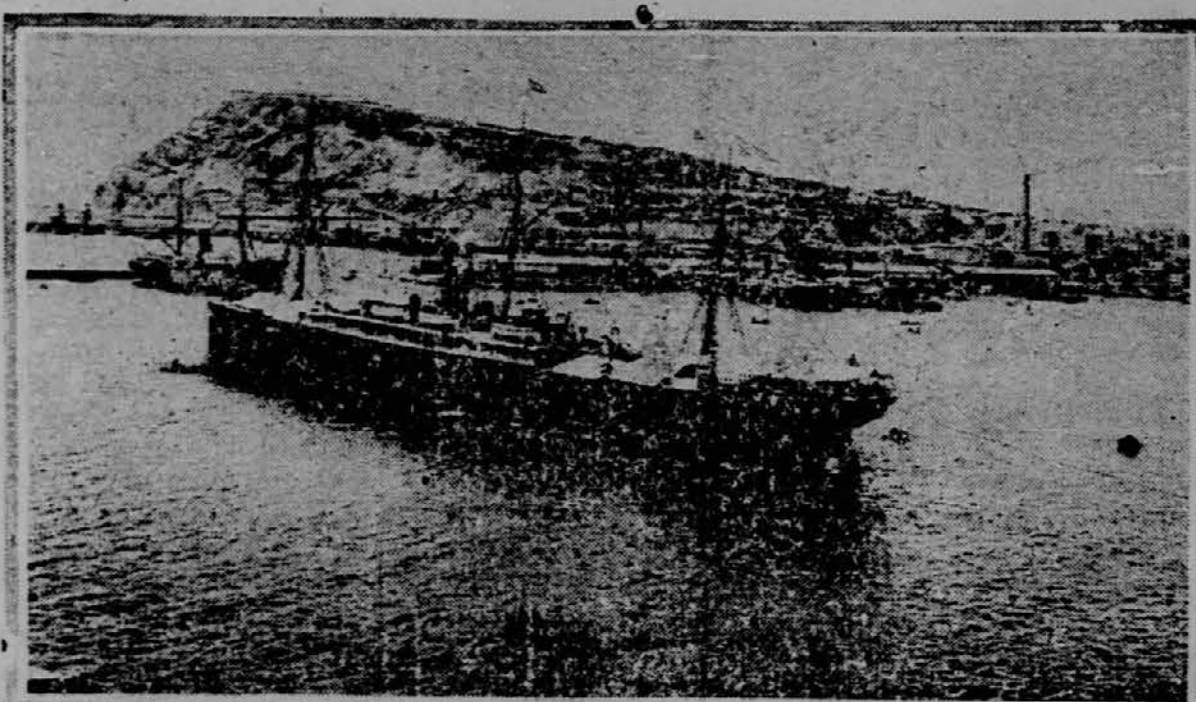
1000 Din. . . \$11.80 . . K 4,000
2000 Din. . . \$23.40 . . K 8,000
5000 Din. . . \$58.00 . . K 20,000

Italija in zasledene ozemlje:
Kaspijska na sedanje polte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir . . . \$ 9.90
300 lir . . . \$14.55
500 lir . . . \$23.75
1000 lir . . . \$46.50

FRANK SAKSER STATE BANK
23 Cortlandt Street
New York, N. Y.
Glavne zastopništvo Jadranske Banke.

POGLED NA BARCELONSKO PRISTANIŠČE.

Slika nam kaže pristanišče španskega mesta Barcelone, v katerem je izbruhnila revolucija. Puntarje je vodil kapitan-general Primo Rivera. Pod pritiskom revolucionarjev je moral odstopiti španski kabinet. Kralj se baje strinja z vstaškim gibanjem.

IZ JOHNSTOWNA SO IZGNALI 2000 MOŽ

Župan je naročil, da mcraro vsi Mehikanci in zamorci, ki niso še sedem let v mestu, nemudoma oditi. — Tujsi so vzrok raznih nemirov.

Johnstown, Pa., 14. septembra. — Župan Joseph Cauffiel je izdal povelje, naj zapuste takoj mesto vsi zamorci in vsi Mehikanci, ki se še ne nahajajo sedem let tu-kaj.

Kakih 2000 jih je že odšlo. Nekaj jih je v ječah, ostali se pa pripravljajo na odhod.

Te tuje delavce so pred kratkim importirale razne industrijske družbe, ker so jim delali bolj poceni.

Zadnji teden so bili v zamorsko-mehiškem delu mesta usmrčeni trije beli policisti.

Razburjenje med prebivalstvom je tako naraslo, da se je bilo treba bati najhujšega.

Mestni uradniki sicer pravijo, da župan ni imel te pravice, vendar ni nihče nastopil proti njegovi akciji.

ITALIJANSKI PRINCEZINJI IMATA MRZLICO.

Milan, Italija, 14. septembra. — Vse slavnosti, ki so se imele vršiti jutri ob priliki devetnajstega rojstnega dne italjanskega prestolonaslednika, so bile preključene, ker sta italijanski princezinji Mafalda in Giovanna nenadoma zboleli.

Princezinji imata baje mrzlico. V mesto Raceonigi sta dospela tudi belgijski kralj in kraljica v namenu, da se udeležita slavnosti.

VELIKANSKA ZALOGA SVILE UNIČENA.

San Francisco, California, 14. septembra. — Sem je dospel Ray Gehr, vodja velike newyorkške svilarne Wagner Co. Izjavil je, da je bilo tekom potresa uničeno v jorkahamskem carinskem posloju za dvesto milijonov dolarjev svile.

JAPONSKI PRINC NIJO JE UTONIL.

Osaka, Japonsko, 14. septembra. — Začasa potresa se je nahajal princ Nijo v svoji vili v Kamakuri. Valovanje je bilo popolnoma obdalo. Ko je skušal priti na varno, je utonil. Utonila je tudi njegova hči. Truplo njegove hčere so našli.

POLDRUGI MILIJON LJUDI BREZ STREHE

Oficijelna poročila prikazujejo vso grozoto v polni luči. — Šolski sistem uničen. — Cesarsko vseučilišče v razvalinah.

Kobe, Japonska, 14. septembra. — Zadnja statistična poročila javljajo, da je bilo tekom potresa v Tokio poškodovanih petinestdeset odstotkov prebivalcev.

Brez strehe je v opustošenih mestih poldrugi milijon oseb.

Po parkih in raznih drugih javnih prostorih se je nabralo štiri-stotisto beguncev.

V nepoškodovanih hišah jih je 290.000.

Profesor Imai, član leposlovnega departamenta tokijske cesarske univerze, je izjavil:

— Izboren šolski sistem, na katerega je bilo glavno mesto pomorno, je uničen. Najmanj petdeset let bo vzelo, da bomo nadomestili izgubo, ki jo je povzročil potres v cesarskem vseučilišču.

Washington, D. C., 14. sept. — Vodstvo policijskega glavnega stana v Tokio, je organiziralo posebno enoto, sestojčo iz 700 mož, ki bodo vodili vladno zdravstveno kampanjo.

Njihov namen bo preprečiti širjenje bolezni.

Washington, D. C., 14. sept. — Državni department je danes objavil imena sedemintrideset nalahjnih Amerikancev, ki so ostali pri potresu nepoškodovani.

DNE 17. SEPTEMBRA BO "DAN USTAVE".

Albany, N. Y., 14. novembra. — Governor Smit hje danes proglasil dan 17. septembra za "dan ustave".

POTRES NA KITAJSKEM.

Peking, Kitajsko, 14. septembra. — Iz province Paotingnina je dospelo poročilo, da se je tam pojavil močan potres, ki je povzročil precejšnje škodo.

DOVOZ ZLATA V AMERIKO.

Parnik Mauretania je pripeljal včeraj v New York 56 zabojev zlata in štirinajst zabojev srebra. Zlato je namenjeno za trvdko Kuhn Loeb & Company.

DR. WILHELM CUNO O SVETOVNEM POLOŽAJU

V Ameriko je dospel bivši nemški kancler nemške republike. — Razmere v Porurju ovirajo razvoj evropske trgovine. — Imel bo službo pri Hamburg-American Line.

Včeraj je dospel v New York dr. Wilhelm Cuno, bivi državni kancler nemške republike.

Pripeljal se je s parnikom "Reliance". Sem je dospel kot privatni državljani in uradnik Hamburg-American črte.

Časnikarski poročevalci so ga vprašali: — Ali mislite postati nemški poslanik v Združenih državah?

— Nikakor ne. To mesto mi je bilo že večkrat ponudeno, toda jaz sem ponudbo vselej odločno zavrnil.

Rskel je, da bo član upravnega odbora Hamburg-American Line ter da bo vse sile posvetil trgovini.

Glede položaja na Nemškem je izjavil:

— Teško mi je opisati razmere v Nemčiji. Položaj je z vsakim dnevom slabši. Vsed razmer v Ruhr okraju, zaostaja vsa evropska trgovina. Nemčija je ena najmogčnejših industrijskih držav na svetu. Iz vsega sveta bi naročala surovine, toda Francozi so jo popolnoma stisnili v kot.

Nemci spoznavajo v polni meri, da je Nemčija izgubila vojno. Vsedtega mora Nemčija plačati. Od nje se pa ne sme zahtevati več kot je v njeni moči. Če zahtevajo Francozi več, se samo smešijo.

DEMPSEY JE PORAZIL FIRPO.

Včeraj se je vršila na Polo Grounds v New Yorku rokoborba med svetovnim šampjonom Amerikancem in južno-ameriškim boksarjem Firpom.

Firpo, ki je dosedaj porazil vse svoje nasprotnike, je dobil v Dempseyu svojega mojstra. Zbil ga je v drugi rundi.

Navzočih je bilo 90.000 gledalcev. Vstopnic se je prodalo za več kot milijon dolarjev.

Dempsey bo dobil več kot pol milijona dolarjev, Firpo pa samo par tisočakov.

ŽENSKO TRUPLJO V KOVČEJU

Cambridge, Mass., 14. sept. — Pred dvema tedni so našli v Merrimack reki kovček in v njem žensko truplo. Policiji se je sedaj posrečilo dognati, da je to truplo Mrs. George Wolschendorf iz East Bridgewater. O zločincem nima sedaj še nobenega sledu.

ŠPANSKI MINISTRI SO RESIGNIRALI

Kralj Alfonzo se je vrnil v špansko glavno mesto. — Ministrski predsednik je najprej zahteval, naj kralj kaznuje puntarje, česar pa on ni hotel storiti. — Temu je sledila resignacija vsega kabineta. — Voditelju španskih vstašev so priredili velike ovacije.

Madrid, Španija, 14. septembra. — Danes zjutraj je resigniral španski kabinet. Kralj Alfonzo se je vrnil v glavno mesto.

K njemu je takoj prišel ministrski presednik ter mu rekel, naj ostro kaznuje voditelje vstaškega gibanja.

Kralj ni hotel o tem ničesar slišati. Vsedtega je ministrski predsednik vložil resignacijo vsega kabineta.

Kralj je dospel v Madrid ob četrta na deset dopoldne. Na postaji ga je pozdravil madridski generalni kapitan, ministri, razni vojaški in drugi dostojanstveniki.

Odpravil se je v svojo palačo, kjer je takoj sprejel v avdienci ministrskega predsednika Alhucemasa.

Konferenca se pa ni končala tako kot je mislil ministrski predsednik. Kralj je deloma celo odobraval početje vstašev.

Ministrski predsednik je takoj zatem izjavil, da bo resigniral s svojimi tovariši. Kralj je resignacijo sprejel.

Ministrstvo, ki je odstopilo, je opravljalo svojo službo izza 7. decembra lanskega leta.

Barcelona, Španija, 14. septembra. — Ko je dospel včeraj sem na mednarodno razstavo pohištva kapitan-general Primo Rivera, vodja armadnega gibanja proti španskemu ministrstvu, je bil deležen burnih ovacij.

Imel je dolg govor, v katerem je odločno zatrdil prebivalstvu, da je namen revolucionarjev izboljšati položaj ter se iznebiti vseh inozemskih političnih obveznosti.

Tukaj je bilo izdano poluradno uotovilo, ki pravi: — "Pojavljajo se izrazi, kot naprimer 'vojaška vstaja', 'vojaški punt', brzovjavke poročajo velikih nemirih na Španskem, toda v vsem tem ni nič resnice. Po vseh mestih, kjer so se pojavili vstaši, vlada popoln mir. Vojaški se nahajajo v kasarnah, šole in trgovine so odprte, po cestah se vrši reden promet. Delavei delajo kot ponavadi."

Iz precej zanesljivega vira se je izvedelo, da bo z dovoljenjem kralja osnoval voditelj puntarjev, Primo Rivera, poseben direktorji, ki bo opravljal ministrske posle.

Medtem časom bo poskušal Rivera izbrati par zmogljivih civilistov, ki se ne vmešavajo v politiko ter jim bo ponudil ministrske stole.

Pariz, Francija, 14. septembra. — Tukajšnje časopisje je dobilo iz San Sebastiana brzovjavo, da je dospel v barcelonsko pristanišče španski mornariški škadron, kojega poveljnik ima naročilo zartreti vstajo generala Prima Riviere.

Listi poročajo, da se je vrnil kralj Alfonzo v Madrid, v spremstvu bivšega ministrskega predsednika Guerre.

Situacija je precej zapletena, brez dvoma bo pa Rivere kos položaja.

Vse telefonske zveze s Francijo so prekinjene. Izza včerajšnjega dne vlada na španskih poštah in brzovjavnih uradih najstrožja cenzura.

DOLGA KAZEN ZA TATVINO SEDMIG CIGAR.

23-letni McKinley Howard je ukradel v podcestni železnici Williamu Jonesu iz žepa par cigar, ko je Jones spal. Včeraj se je moral zagovarjati pred sodnikom. Sodik Talley ga je obsodil na pet let čje v Sing Singu.

USTRELIL ŽENO IN SAMEGA SEBE.

Camden, N. J., 14. septembra. — Triinidesletni Patrick Coyle je ustrelil svojo ženo Ano, nakar si je sam pogljal kroglo v glavo. V pondeljek se je bil sodnijsko ločil od nje in je zatem že od pondeljka pil. Grozen čin je izvršil v pijanosti.

PROHIBICIJA NI STVAR AMERIŠKE MORNARICE.

Generalni državni pravdnik Daugherty je izjavil, da se ne sme uporabljati ameriških bojnih ladij pri lovu na ladje, ki vtihotaplajo žganje.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

SOVJETI BODO DOBILI BREZ-ŽIČNE POSTAJE.

Riga, Letška, 14. septembra. — Sovjetska vlada je odobrila pogodbo s pariško General Wireless Telegraph Company.

NAČRT ZA SVETOVNI MIR.

Pred kratkim je izjavil Eduard Bok v Philadelphiji, da bo dal 100.000 dolarjev onemu, ki bo sestavil najboljši načrt za uveljavljenje svetovnega miru. 5700 oseb je že poslavlo svoje načrte, katere bo preštudiralo posebno razsodišče ter nagradilo najboljši načrt.

Vsak pevec bi moral imeti novo izdajo

"PESMARICA GLAZBENE MATICE" Za štiri moške glasove Uredil Matej Hnbad Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje 103 najboljših in najnovjših pesmi z notami.

Cena s poštnino \$3.00.

"GLAS NARODA" 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

WORLDWIDE PUBLICATION

Owned and Published by
People's Publishing Company
(A Corporation)

FRANK BARBER, President **LOUIS BENEDIS, Vice-President**

Place of Business of the Corporation and Office of Above Officers:
83 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For sale in whole lots in America \$5.00
in Canada \$6.00
in Europe \$7.00
Subscription Yearly \$3.00
Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenoma nedelj in praznikov.
Dostavljamo poštne in osebne na preloženju. Denar naj se plačuje po-
stom ali Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se s tem
vsaki predloži klistrične oznake, da hitreje najdemo naslovalce.

"GLAS NARODA"
83 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2375

DVANAJSTURNI DELAVNIK

Vse kapitalistično časopisje dežele je nekega lepega dne vzkliknilo: — "Sedaj je pa konec dvanajsturnega dela."

Duhovniki so z lea pririgovali to vesele novice, fabrikantje so oznanjali svojo človekoljubnost z besedami: — "Dali smo delavcem vse, kar so zahtevali. Ponižali smo se pred njimi, skrčili svoje dobičke, samo da nam ne bo mogel nihče več očitati brezsrčnosti."

Časopisje, kateremu diktira jeklarski trust, je prevrnilo javnost. Vsak povprečen Amerikanec ve, da se je nekoč delalo po ameriških jeklarnah po dvanajst ur na dan, dočim se dela sedaj samo po osem.

Kdor pa čita tržna poročila jeklarske industrije, zasledi povsem druge novice.

Iz njih je namreč razvidno, da se dvanajsturni delavnik le polagoma mika osemurnemu.

Po osem ur delajo le tam, kjer je dosti delavcev na razpolago, in kjer je povpraševanje po jekljenih izdelkih manjše.

Krajši delovni čas je uveden le v onih industrijah, ki zaostajajo.

Če bo naročil veliko in če bodo smatrali fabrikant za potrebno podaljšati delovni čas, ga bodo podaljšali, ne oziraje se na obljube, ki so jih zadali pri raznih priklakah.

Je klariji pa še vedno niso organizirani, da bi potom svoje organizacije enkrat za selej pomeli z dvanajsturnim delavnikom ter uveljavili osemurni delovni dan.

Delavska organizacija je edina sila, s pomočjo katere lahko pritisnejo jeklarske barone v kot ter jim diktirajo svoje zahteve.

Brez organizacije bodo ostala vsa izboljšanja samo na papirju, in delodajalci se jih bodo držali le toliko časa, kolikor časa se jim bo zdelo potrebno.

Pred meseci je izjavil Gompers, da bo začel z veliko kampanjo za organiziranje jekljarjev.

O uspehih te kampanje je bilo v začetku jako malo slišati, zadnji čas pa sploh ničesar.

Gompers je nastavljal za organizatorje svoje podrepnike, ki so dobro plačani, če presede vsak dan po par ur v svojih pisarnah.

Če kaj dosežejo ali ne, je stranska stvar. Poglavitno je, da so dobro plačani.

Med nezavedne jeklarje bi morali iti zavedni in agilni ljudje, ki bi ubogim sužnjem natančno preočili koristi močne organizacije.

Taka raketa, ko jo je bil spustil Gompers v zrak, je le hipnega pomena. Noč je stokrat bolj temna tedaj, ko raketa ugasne.

Treba je trdega dela, vztrajnega pripravljanja in trajne laži.

Nadomestila za trdi premog.

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

Dasi je trdi premog ali antracit najugodnejše solidno gorivo za domače kurjave, vendar to ne pomenja, da je nenadomestljivo, kajti imamo še toliko drugih goriv, ki ga lahko nadomestujejo, — prvi rudarski urad federalne vlade. Največje število hiš v tej deželi rabi za kurjavo mehki (bituminozni) premog. Razun tega imamo še druga nadomestila, ki se lahko rabijo v slučaju pomanjkanja antracita, kot na pr. koks, petrolej, strjen ogljeni hiš v obliki opeke (briquettes) in prašni antracit. Umni ljudje, ki znajajo kako treba kuriti, prav lahko shajajo tudi brez antracita.

Ko se človek privadi h kurjenju s koksom, ima raba koka isti uspeh kot ona antracita. Mnogo ljudi celo ima rajši koks. Ta je čist, ne proizvoda dima in, ako je peč pravilno regulirana, odaje stalno in redovito toploto. Ker je koks lažji, zavzema mnogo več prostora kot trdi premog, in radi tega treba ga večkrat naročevati in bolj pogosto staviti v peč. Ra-premog (smokeless ali low-volatile

Neovrgljiva resnica

Vsako ugotovilo glede čistobe
in okusa Bordenovega Grade
"A" mleka je izkazano z dej-
stvi, podanimi na vaše vpra-
šanje.

Nabavite si
maslo in jajca
na
Bordenovem
vozu.

BORDEN'S
Farm Products Co. Inc.
Walker 7300

Novice iz Slovenije.

Kroglasta strela.

Profesor A. Belar poroča: 25. avgusta ponoči ob eni uri je divjal v blejskem kotu močan vihar, pri katerem so se pojavili izredno močni žarčki bliski s kratkim treskom — kakor bi s kanonom streljal. Z observatorija sem opazoval ob 1.30, 1.35 in 1.44, kako so se spuščale po Savski dolini žarčice kroglice, katere so šle po preteku 17—19 sekund z grozovitim, kratkim pokom eksplodirale. V obser-

voail, take vrste mehkega premoga se izkopava v centralni Pennsylvaniji in v West Virginiji. Ker se ta premog nahaja v bližini antracitnih premogovišč, znaša izlilapljiva smog v istem le 16 do 25 odstotkov. Dasi ni torej tako čist kot antracit, gori vendarle skoraj brez dima v domačih pečeh. Za rabo tega premoga ni treba prevrediti peči, ki je napravljena za kurjenje z antracitom, niti ni treba spreminjati rešetke v peči. Kar je le treba, to je večja pažnja in večje poznavanje, kako treba kuriti. Treba čistiti dimnike bolj pogosto; ako premog oddaja mnogo dima treba jih čistiti vsak dan, drugače vsaj pa enkrat na teden.

Ako rabimo za kurjavo premog, ki se silno kadi, ta v začetku proizvaja toliko plina, da je treba več zraka, da se premog vname. To naknadno količino zraka dobavljamo, ako odpremo gasilo v pečini vratih, oziroma, ko je ogenj silno vroč in je veliko dima v peči, ako držimo vrta na peči mala odprta skozi nekoliko minut, potem ko smo nasuli v peč nadaljnjo količino premoga.

Trdi premog zavada jako lepo in mirno gori in oddaja stalno vročino. Ali ko je zima velika, je mehki premog jako bolj priporočljiv, ker, ko se prav vname, bolj zakuri.

Ako se rabi mehki premog mesto trdega, treba za celo zimsko sezono 10 do 25 odstotkov več mehkega kot bi bilo treba trdega premoga. Ali s pravno spretnostjo se ta večja količina prav lahko prištedi.

Imamo tudi druga nadomestila za trdi premog. Vedno več prihajajo v rabo takozvane ogljene opeke (briquettes). To je strjen ogljeni prah. Rabi se prav tako kot antracit, niti ne zahteva večje pažnje. Ako je kakovost teh opek dobra, je njihova raba prav uspešna.

Vedno več se vporablja petrolej za gorivo. Njegova raba pa potrebuje posebne peči. Kurjava stane več, ali rezultata je jako po voljen. Tudi plin ima vse prednosti kot kurivo razun stroška. Niti eno izmed obeh teh snovi ni v stanju služiti kot takojšnje nadomestilo za trdi premog.

V nekaterih krajih je dobili drobnozrnat vrste trdega premoga, ki jih navadno nazivljemo prah; v trgovini gre ta vrsta pod imenom "buckwheat". Tak premog se lahko vporablja, ako je v peči zadosti prepiba, da zamora zrak prodirati skozi prah. Kdorkoli hoče, more dobiti na tačna navodila o rabi nadomestil za trdi premog, ako piše na Department of Interior, Bureau of Mines, Washington, D. C. za Serial 2519.

vatortiju so stekla v oknih zvenketala in kaj lepo in karakteristično so tudi potrosomeri beležili to izredno naravno prikazen.

Poročil se je

dne 1. septembra v Pragi Bernard Lojki, uradnik tobačne režije v Ljubljani, z gđe. Teodoro Keilovo.

Umrli je

v Ljubljani po kratki in mučni bolezni mestni učitelj v pokojni Fran Schaffner, vrl narodnjak in blag človek. Blag mu spomin.

Na novo

se je nastanil v Ljubljani zdravnik dr. Ludovik Zalar in ordinira na Sv. Petra cesti št. 26.

Kralj in bosanski vstaš.

Ko si je kralj Aleksander ogledoval ljubljanski velesijem, so ga opozorili iz razstavnem prostoru anonimne družbe Aloma Company na tam navzočega rojaka Aleksandra Tomana, ki je bil, kakor znano, svoj čas bojni drug pokojnega kralja Petra v bosanski vstaji. Kralj je bil vidno vzroščeen, ko je videl pred seboj moža, ki je bil v svojih mladih letih venen tovariš njegovega velikega očeta. Govoril je nad vse prijazno z njim, ga spraševal o njegovem življenju in njegovih sedanjih razmerah in mu ob slovesu dvakrat krepko stisnil roko.

Nesreča na železniškem tiru.

Savinjski vlak je povozil neko staro beračico, stannjočo v Gaberju pri Celju. Gluha ženica je sedela na tračnicah, ko je prihajal vlak. Zgrabil jo je, odrglal ji eno roko in jo po celem telesu močno razmesaril. Prepeljali so jo v celjsko bolnišnico.

Borba proti srčnim boleznim.

Preiskava industrijalnih delavcev in onih, ki se hočejo zavarovati, je pokazala, da izmed stotih trpita dva vstred srčnih boleznih. Ta bolezni, ki pobira iz naše srede najuspešnejše moške in ženske, se pojavlja ponavadi v dveh razdobjih življenja, to je pred dvajsetim in po štiridesetem letu. V nekem članku je dr. Mortensen iz Battle Creek, Mich., eden prvih specializistov za srčne bolezni na svetu, je rekel naslednje: "Srčne bolezni, ki se razvijajo v poznejšem življenju, prizadenejo tudi krvine celice in ledvice. Povzročajo jih tudi toksični črevesnega izvora, kar je posledica slabe prebave." Trimerjevo Grenko Vino prežene toksine in strupene snovi iz črevesja ter ga ohranja čistega. V slednjem je jasno, da naj bi vsakdo pil Trimerjevo Grenko Vino, ki je jako zanesljivo zdravilo. Že 34 let uživa sloves izbornega zdravila v slučajih zaprtja, plinov v črevesju, slabega teka, nervoznosti, glavobola in podobnih znamenj želodčnega nereda. Pri vseh lekarnarjih in prodajalcih zdravil.

Peter Zgaga

Ali ni malo čudno, če govore ljudje in pišejo listi o človeku, "ki se rad giblje v ženskih krogih"?

Pred sodnika so pripeljali butlegarja. Sodnik ga je najprej oštel, potem obsodil ter mu slednji naredil dolgo pridigo.

— Ali se boš poboljšal? — ga je vprašal slednji. — Ali boš opustil ta nemarni posel?

— Ne morem — vaša milost, — je odvrnil butlegar.

— Zakaj ne?

— Zato ne, ker je v mestu preveč ljudi, za katere moram skrbeti.

— Za koga pa skrbiš? — je vprašal sodnik. — Komu moraš dati denar?

— Denar dajem in skrbim za ženo, za šest otrok, za sedem prohibicijskih uradnikov, za ves šerifov department in za sto šestnajst policistov.

Ko je žena prečitala časopis, je vprašala svojega moža:

— Povej mi, zakaj je toliko ločitev zakona sedaj, odkar so sa ljudi odpravljani?

— Mož je odvrnil:

— Zato, ker nima poročen moški nobenega prostora, kamor bi zahajal in mora biti vedno doma.

— Vaš kaj — je rekel fant punči, s katero je že dolgo časa žive skupaj.

— Skrajni čas je, da se poročiva.

— Tudi meni se zdi. — Tako, jutri bom začela gledati za ženinom, ti si pa nevesto poišči.

Na Španskem je izbruhnila revolucija.

Revolucionarji pravijo, da revolucija ni naperjena proti kralju.

Baš v slednjega bo revolucija brezuspešna, ker ni naperjena proti kralju.

Iz Jugoslavije poročajo: Jugoslovanska vlada bi ničesa ne ukrenila, četudi bi Mussolin okupiral Reko.

Edinole v slučaju, da bi prestopili italijanski vojaki jugoslovansko mejo, bi jugoslovanska vlada prišla na orožje.

Kje pa je pravzaprav zapadni meja Jugoslovanzov? Ali morda pri Rakeku in Logateu, Idriji in Žireh? Ali je pod Snežnikom in pri Opatici?

Če se prav spominjam in če venš kaj zemljepisja, živé Jugoslavanov na severu beneške ravnin, v Trstu, Gorici, na Tolminskem, Kanskiem in Kobaridskem in jil je cela Istra polna.

Če se ni takrat belgrajska vlada zganila, ko je pobiral hudice naše najlepše kraje, naj sedaj zavrti palec na trebuhu in na reče vdano: — Naj pa še Reka pobaše.

Usoda Jugoslavije je usoda države, ki se je s tem osvobodila, da je prodala v sužnjost desetine svojega prebivalstva.

Italija je lahko srečna, da ima Mussolinja.

Državniki njegove sorte lahke kaj dosežejo v sedanjem korumpiranem svetu.

Jugoslavija ne bo nikdar rodila takega človeka. Zato, ker je prelena in, žal, zato, ker je prepoštena.

Poštenjak je bil pa v družbi razbojnikov še vedno do kože oguljen.

Jugoslovanska

Ustanovljena l. 1898

Katoli. Jednata

Inkorporirana l. 1904

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Začasni blagajnik LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik nezplačanih smrtnih: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 600 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4523 Washington Street, Denver, Colo.

Paročni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, 310 Stevenson Bldg., Payallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:
VALENTIN FIRČ, 780 London Rd., N. E. Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 283 Park St., Milwaukee, Wis.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 636 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zaev kakor tudi denarne politizate naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika paročnega odbora. Prošnje za spremembo novih članov in bolniška spričevala naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednata se priporoča vsem Jugoslovanom za oblien pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 3 člani ali člantami.

Iz Jugoslavije.

Reke ni več.

Zagrebska poštna direkcija je izdala nalog, da se pisma ne smejo več naslavljati na naslov "Reka", narvoč na naslov "Fiume". Dva nedelja pravijo, da tudi to potrjuje slutnja, da je radikalna vlada definitivno zapravela Reko.

Velik vlom v Dubrovniku.

V Dubrovniku so neznanu stotileci vlomili v stanovanje Friderika Glavića ter odnesli zlatnine in drugih dragocenosti v vrednosti štirih milijonov kron. Vlomilcem še niso prešli na sled.

Zločin ljubosumne muslimanke.

Okrožnemu sodišču v Sarajevu je bila izročena te dni mlada muslimanka Čamla, hči uglednega bega iz Rogatiče. Dolže jo, da je Dabad bega Sućeska zavrnila ugnorila Glasom ovadne se je zločin odigral tako-le: Sredi julija, po oholnosti, je Dabad beg z obupnim trikom planil pokonei. Opazil je, tako je njegova žena Čamla narogla zapustila spalno sobo, preto obraza pa se mu je porosila teka pekoča tekočina. Bil je to aztopljen svinec, s katerim je Čamla polila nesrečnega. Dabad bega so prepeljali v bolnico, kjer so zdravniki dogajali, da je raztopljen svinec prišel v uho in da e za operacijo že prepozno. Dabad beg je po 22dnevem groznem rpljenju umrl. Do zadnjega trenutka pred smrtjo ni nikomur povedal, da je zločin izvršila njegova žena Čamla. Sele vsled pritiska bliasti, kateri so zdravniki ovabili zadevo, je Dabad priznal, da je Čamla mogla izvršiti zločin. Bila je aretirana in je brez ovintov priznala: "Da, jaz sem to storila. Vvila sem svojemu možu raztopljen svinec v uho. Zaslужil je to, kajti imel je razmerje s svojo prvo ženo. Tega nisem mogla prenašati. Eden od naju je moral umreti. Moj soljubiček nisem mogla doživeti, zato je moral umreti on."

Čudovito Novo Zdravilo za Srce in Želodec.

Zdravniki se čudijo kako hitro in lepo učinkuje to zdravilo v takih slučajih.

Tisoči jemljejo to zdravilo vsak mesec z lepim uspehom. Če vam srce utriuje, vam zmanjkuje sapa, ste zaprti, se vam dviga, ali imate razdržene žilve, spite slabo in se počutite trudne, je vašo dolžnost, da poskusite to novo zdravilo, Nuga-Tone. Čudili se boste, kako vam bo pomagalo. Nuga-Tone napravi žilve močne in poveča moč vzdržljivosti, daje fino prebavo, dober tek in redno spanje, trdno in odlično spanje in novo moč. Če se dobro ne počutite, je vašo dolžnost, da jo poskusite. Vas nič ne stane, ako vam ne stori dobro. Ja prijetna za živčati in počutiti se boste boljše takoj. Če vam je še ni predpisal vaš zdravnik, potem pojdite takoj v lekarno in kupite čašo Nuga-Tone. Ne sprejmite nadomestil. Vživajte jo par dni in če se ne počutite bolj in če ne želite boljše, nesite ostalo nazaj leknarju, ki vam bo povrnil vaš denar. Izdelovatelj Nuga-Tone zahtevajo od vseh lekarnarjev, da jamčijo za isto in povrnejo denar, če niste zadovoljni. — Priporočena, jamčena in na prodaj v vseh lekarnah. — Advt.

Vračanje ruskih beguncev v domovino.

Gibanje ruskih beguncev v Jugoslaviji za povratek v domovino se vedno bolj širi. V Beogradu, pa tudi v drugih krajih obstojajo cele organizacije, ki vrše propagando za repatrijacijo. Po uradnih podatkih se je iz Jugoslavije vrnilo doslej že nad 10,000 ruskih beguncev, približno 30,000 pa se še nahaja v Jugoslaviji. V zadnjem času so baje nacionalistični beguneci nastopali proti povratku v sovjetsko Rusijo.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih potrebo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem

Uprava "Glas Naroda"

BEJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZBROZENIH DREVAH.

NOVA ZANIMIVA KNJIGA

NA KRVAVIH POLJANAH

Spisal Ivan Matičič

Cena s poštnino

\$1.50

TRPLENJE in strahot z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka.

V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. Iz Galicije, z Doberdoške planote, z gorovja s Tirol, Fajtjega hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in o polkovem uporu ter njega zakletvi.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 270 strani in 25 slik iz vojne.

"GLAS NARODA" 83 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Morski razbojnik.

Spisal kapitan Frederick Marryat.

(Nadaljevanje.)

4 poglavje.

Luknja v ladji.

Ostanke prednjega jadrenika so kmalu odpravili z ladje. Vihar je divjal še vedno, vendar je solnce sijalo svetleje in topleje. "Cirkasijana" so zopet obrnili v mer vetra in vsi so sedaj mislili, da so prebili vsako nevarnost. Mornarji so se jeli smejeti in šaliti, ko so pripravljali jadrenike za silo, da bi čim prej dospeli v določeno pristanišče.

"Za vse skupaj ne bi dal prav nič", je dejal krmar, "ako le ne bi bili izgubili velikega jadrenika. Tako lep je bil. Enakega debela ni dobili več ob vsem Mississippiju."

"Pojdi, pojdi", je odgovoril Oswald; "v morju še vedno dobivajo dandanes prav take ribe kakršne v prejšnjih časih, in danes rastejo še vedno tako debela kakršna so rasla prej; zdi se mi le, da homo morali precej drago plačati nove jadrenike, ko pridemo v Liverpool — sieer pa je to stvar ladjskega lastnika."

Veter, ki je pihal takrat, ko se je nenkrat obrnil proti jugu in vzhodu kakor orkan, je imel sedaj le eno moč, kakršne so mornarji vajeni in se ji le smejejo. Nebo je bilo jasno in čisto in ni se jim bilo treba bati nobene nevarnosti. Po večji temi, nevarnosti in splošnem neredu je nastopila prjetna izpromemba in mornarji so se trudili na ladji razpeti dovolj jader, da bi nadaljevala svojo pot.

"Zdi se mi, da imamo spredaj na ladji jadro, ki ga bo hotel rabiti kapitan", je opomnil eden izmed mornarjev.

"Da", je odgovoril krmar, "in mislim, da nam ne bo treba še drugih jader, ako homo imeli ta veter."

"No, tedaj bo jako dobro za vas, ker ne boste imeli mnogo opravila z vrvmi in jadrji, ko smo izgubili vse."

"Vendar še dovolj, Bill, kadar dospemo v pristanišče", je odvrnil drugi godrnjače; "pripraviti je treba novih vrvi in postaviti vsak kol na novo."

"Nič zato, bono pa tem dalje v pristanišče — in potem se lahko oženim."

"Oho! Kolikokrat se pa še misliš oženiti, Bill? Kolikor mi je znano, imaš vendar že skoro v vsaki državi po eno ženo."

"V Liverpoolu nimam še nobene, Jack!"

"No, pa tukaj lahko dobiš eno, Bill; zadnje tri tedne si nekam precej gledal za onim črnim dekletom."

"V viharju je vsako pristanišče dobro, toda ona ne bi bila za službo v pristanišču. Sieer pa je resnica, da se v tem oziru pošteno motiš, Jack; otroka sta, ki ju vidim prav rad — vidim jako rad v naročju zamorkinim. Vedno se mi zdi, kakor bi imel pred seboj opico z mladici."

"Obedve ženski že razločujem drugo od druge, otrok pa ne morem. Prav tako sta si podobna, kakor je polovica tuceta podobna šestorici. Ali ne, Bill? Kakor dve svetli krogli iz istega modela. Povej mi pa, Bill, ali je katera tvojih žen imela kdaj dvočka?"

"Ne, in tega tudi ne bi imel rad, dokler nam lastniki ladij ne podojijo plače."

"Le počasi", je segel v besedo Oswald, ki je stal blizu, poslušal pogovor in nadziral delo, "pogledati moramo, ali ni ladja pri vsem tem snvanju in udarjanju dobila kake luknje. Za Boga! Tega se nikdar nisem spomnil. Tesar, odloži sekiro in pojdi gledati!"

Tesar, ki je kljub nevarnemu zibanju ladje opravljal svoje delo, je šušal takoj. Vzel je vrvi, na katere koncu je bil pritrdjen kos železa, je spustil v dolenje prostoro ladje, je zopet potegnil k sebi ter takoj opazil, da kaplja voda od nje. V začetku je mislil, da je ta voda prišla dol, ko so se valovi razlivali čez krov. Da se pa prepreča natančneje, je odvezal železo z vrvi, vzel drugo vrvi, katerih je vse polno ležalo na krovu, in začel natančno preiskovati vsi stvar. Čez nekoliko trenutkov pa je glasno zakričal: "Za Boga, sedem čevljev vode je spodaj!"

Ako bi bil električni tok pretre-

sel moštvo "Cirkasijana, nenadna izpromemba na njih obrazu ne bi bila mogla biti večja kakor ob tej strašni novici.

Naj pride na mornarje katera koli nesreča, katera koli nevarnost od valov, viharja, elementov ali sovražnika, vsemu se upirajo z naravnost junaško hrabrostjo. Ne želé si drugega kakor to, da je le ena deska "med njimi in smrtjo", in zanašajo se na svojo moč in zaupajo svoji spretnosti. Kakor hitro pa se začuje klic: "Luknja v ladji!", so kakor odreveneli; zakaj ako izprevidijo, da so vsi njih napori zaman, so le malo boljše od otrok.

Ko je Oswald začel tesarjevo poročilo, je skočil k sesalkam. "Poglej še enkrat, Abel — to ne more biti; vrzi ono vrvi na stran in vzemi drugo, suho!"

Še enkrat je preiskoval Oswald sam in z istim uspehom. "Pripraviti moramo sesalke, fantje", je rekel in pokušal prikriti strah. "polovica te vode je morala priti v ladjo, ko se je ta nagnila na stran."

Tem tako premišljeno izrečenim besedam so mornarji verovali ter hiteli, da izvrše dano povelje. V tem pa je odšel Oswald dol h kapitani, da mu sporoči novo nevarnost. Ta se je bil, izmučen in utrujen od čuvanja in naporov, vrgel na ležišče, da se nekoliko odpočije, misleč, da ni nobene nevarnosti več.

"Barth, ali res misliš, da ima ladja luknjo?" je vprašal kapitan resno. "Saj vendar ni mogla zajeti toliko vode."

"Nikdar", je odgovoril Oswald, "toda nekolikokrat so je valovi tako stisnili, da so utegnile nastati kake razpoke. Upam, da ni nič hujšega."

"Kaj torej misliš o tem?"

"Bojim se, da je niso poškodovali odbiti jadreniki. Spomnite se, kako pogostoma smo zadevali obnjo, predno smo jih odpravili. Poselno dobro se spominjam, kako se je enkrat veliki jadrenik prikazal ravno izpod dna navzgor, in ladja je močno zadela obenj."

"Potem naj se zgodi bažja volja! Pojdva na krov, kakor hitro moreva."

Ko sta prišla na krov, je stopil tesar h kapitanu in rekel mirno: "Sedem čevljev, tri palece." Sesalke so že marljivo delovale. Mornarji so se razdelili po povelju prvega mornarja, odložili svojo obleko do pasa in se vrstili vsaki dve minuti. Tako so kake pol ure neprestano gonili sesalke.

V tej polovici ure se je moralo odločiti. Najprej je bilo treba dognuti, ali so nastale luknje nad vodno črto in ali je prišla potem voda noter pri drugem viharju. V tem primeru so se mogli nadejati, da obvladajo vodo. Kapitan Ingram in krmar Oswald Barth sta molče ostala na krovu, prvi z uro v roki, mornarji pa so delali z največjim naporom. Bilo je deset minut čez sedem, ko se je končala polovica ure; zopet so preiskavali in pazno in natančno merili vrvi. Sedem čevljev, šest palecev! Torej jih je zmagovala voda, dasi so z največjimi napori gonili sesalke.

Mornarji so se obupno spogledali; potem pa se je čulo preklonjanje. Kapitan Ingram je možgal in stiskal ustnice.

"Izpuščeni smo!" je zaklical eden izmed mornarjev.

"Ne se, fantje, še eno nam preostaja!" je dejal Oswald. "Meni se zdi, da so bile pri strašnih sunkih v zadnji noči poškodovane le ladjske strani od zgoraj. Ako je tako, nam je le treba obrniti ladjo proti vetru in še enkrat priti za sesalke. Ko ne bo več toliko pritiska, kakor sedaj, ko so strani ladje obrnjene proti valovom, se zapre luknje zopet same ob sebi."

"Prav nič se ne bi čudil, ako bi Barth ne govoril prav", je dejal tesar; "tudi jaz sem teh misli."

"In jaz tudi", je pristavil kapitan Ingram. "Pojdite, fantje, nihče se ne poda, dokler ima še en strel v puški. Pokušajmo še enkrat!" In da bi vzpodbudil mornarje, je kapitan Ingram slegel sukunjo in pomagel pri sesalkah, Oswald pa je odšel h krmu in obrnil ladjo proti severu.

(Dalje prihodnjč.)

NOV ZRAČNI REKORD.

Pred kratkim je dosegel ameriški poročnik Harold J. Brow z najnovjšim Curtisivim aeroplanom je preletel 245 milj. Slika nam kaže letaleca in zrakoplov.

Po stavki v antracitnih okrajih.

Washington, D. C. — Ljudstvo je pričakovalo hitre poravnave antracitne stavke, ker nekaj mu je pravilo, da letos ne bo nobenih sličnih stisniti, ampak vseeno vesela vest, da se je na tako lep način poravnal spor med operatorji in premogarji nas zagotavlja, da bo letos dovolj trdega premoga za vse in za to se imamo zahvaliti možem, ki so na tak spreten način vršili pogajanja in spravo med operatorji in premogarji. In ti možje so brez dvoma v prvi vrsti predsednik Coolidge in guverner Pinchott, kakor tudi zastopniki premogarjev in operatorjev. V kolikor se zadeva tiče predsednika in pennsylvanskega guvernerja se mora reči, da sta rešila svojo nalogo dobro in v občo korist ljudstva.

Ko je predsednik izročil zadeve v roke guvernerja Pinchotta, je vedel, da bo eventualni uspeh guvernerja napravil velik upliv na narod in ko je guverner sprejel to nalogo, se je tudi zavedal, kake posledice bi zanj imel slab uspeh ali pa poraz. To nalogo sta oba prevzela, ker sta čutila svojo dolžnost napram svojim sodržavljaniom. In sedaj ko se je stvar za narod dobro završila, se že sliši govornice, da bosta Coolidge in Pinchott prihodnja logična zastavničava republikanske stranke.

Preračunjeno je, da bo na osem ur znizani delavnik in deset odjem zvišala cene trdemu premogu stotne povišanje plače premogarj pri rovu za en dolar. Primerni koraki so že bili storjeni, da se to vse breme zvrnilo na tiste, ki morajo rabiti trd premog. Meddržavna trgovinska komisija bo znizala prevzorne cene in guvernerji tistih držav, kjer se rabi trd premog se bodo zbrali z namenom, da preprečijo navijanje cen od strani vretrežev, posredovalcev in prodajalec premoga na drobno.

Ravnokar objavljeno poročilo zvezne premogovne komisije priporoča, da zvezna zakonodajna sprejme gotovo zakone, na podlagi katerih bi se poravnale vse stavke v premogovni industriji. To poročilo pravi, da ako kapital in delo ne sprejme načina, ki bo jamčil, da bo ljudstvo dobilo premog, kedar ga potrebuje, bo ljudstvo gledalo na to, da bo premog dobilo, pa če bo treba zato rabiti armado ali ječe. Poročilo hoče s tem reči, da bo ljudstvo prisililo vlado, da podpravi natančne premogovne zaklade in operatorji ki bi se upirali, se lahko znajdejo v ječa. Sieer pa Amerika je ena zadnjih, ki dopušča, da privatni interese tržijo narodne zaklade. In te bodo izkoriščali privatni interesi tako dolgo, dokler ne bo ljudstvo prisililo svojih zastopnikov v kongresu, da ustvarijo take zakone, ki bodo v zaščito ljudstva in ne samo posameznikov.

Admiral Metod Koch,

poveljnik I. obalske komande v Kraljevici, je nastopil daljši dopust in je s svojo soprogo prispel v Ljubljano. Stazuje v Unioinu.

Strokovna šola za brivce.

Ker v brivski obrti primanjkuje strokovno popolneno kvalificiranih moči, je brivska zadruža sklenila, ustanoviti v Mariboru strokovno šolo. Po zagrebškem vzorcu bo šola imela tri ložnike.

Svetovna zaloga železa.

Sir Robert Hartfield je izračunal, da rja vsako leto razje približno 29 milijonov ton železa, to je skoraj četrtino letne produkcije železa. Leta 1905 je Torholm dokazoval, da se nahaja na celem svetu v porabi 16 milijard ton železa, dočim se ga producira vsako leto le približno 100 milijonov ton. Po njegovih računih bi leta 1946 popolnoma zmanjkalo železa.

Tako prerokovanje je sieer nekoliko pretirano, zastji glede problema, ki vedar še ni vsestransko pojasnjen. Gotovo pa je, da ležišča železa niso neizčrpana, a jasno je tudi, da bo pomanjkanje železa silno vplivalo na našo industrijsko civilizacijo. Nastaja torej vprašanje, ali je mogoče obvarovati železo pred rjo in vsled tega tudi pred propadanjem.

V Londonu so bile na primer izmenjane železne cevi, ki so bile uničene vsled eksplozije bomb, vrženih iz aeroplana. Cevi so bile na svojem mestu celih sto let, a

vendar bi mogle služiti še eno stoletje. V Clermont-Ferraudu so leta 1908 še služile cevi iz litega železa, ki so bile položene leta 1718. Leta 1909 so v Versaillesu spoznali še vedno za dobre cevi, ki so bile položene leta 1685.

Kljub tem izrednim slučajem, ki igrajo le majhno vlogo v splošnem računu, pa smo videli, da so v svetovni vojni propadle vsled rje ogromne množine železa. Vsekakor bo treba pravočasno misliti na to, kako naj se nadomesti železo, katterega bo zmanjkalo slej ali prej.

Ameriški import in eksport.

Tekom prvih sedem mesecev v tekočem letu je znašal eksport ameriških poljskih pridelkov 962 milijonov dolarjev ali 98 milijonov dolarjev več kot pa isti dobi lanskega leta.

Zvezni poljedeljski urad bo razdelil za gradnjo cest in čiščenje farm osmestajst milijonov funtov sodatola, to je streljivo, ki ga je prejel ta urad od zveznega vojne-

ZANIMIVE KNJIGE ZNANIH PISATELJEV po znizani ceni.

- Kako sem se jaz likal.** Spisal Jakob Alešovec. Povest slovenskega trpina. V pouk in zabavo. 1, 2. in 3. del. Vsi 3 zvezki vsebujejo 448 strani, **1.60**
- Ljubljanske slike.** Spisal Jakob Alešovec. Vsebuje 30 opisov raznih slovenskih stanov, ima 263 strani, **.70**
- Prihajač.** Spisal Dr. Fr. Detela. Splošno priljubljeno ljudski pisatelj nam tu slika v krasi povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predočuje ljudstvo resnično tako, kakršno je. Knjiga vsebuje 157 strani, **.50**
- Juan Miseria.** Spisal P. L. Coloma. Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest. Vsebuje 170 strani, **.80**
- Ne v Ameriko.** Spisal Jakob Alešovec. Povest Slovencem v pouk. Po resničnih dogodostavljen. Vsebuje 239 strani, **.85**
- Darovana.** Spisal Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dob je slovenskih apostolov. V to povest je vpleteno delovanje in boj med kršćanstvom in poganstvom pri starih Slovanih. Vsebuje 149 strani, **.45**
- Malo življenje.** Spisal D. Fr. Detela. Kmečka povest, ki posega do dna v življenje slovenskega ljudstva ter se zlasti odlikuje po živo in resnično slikanih domačih značajih. — Vsebuje 231 strani, **.55**
- Znamenje štirih.** Spisal Conan Doyle. Kriminalni roman. Po vsem sveta znana povest, ki opisuje premetnost tajnega policista Sherlock Holmesa ter njegova bistroumna pota, kako je prišel na sled skrivnostnim zločinom. Vsebuje 144 strani **.50**
- Jernač Zmagovač.** Spisal Henrik Sienkiewicz. Dve značilni povesti iz ljudskega življenja in trpljenja. Vsebuje 123 strani, **.45**
- Zadnja kmečka vojna.** Spisal Avgust Šenoa. Zgodovinska povest. Slavni pisatelj nam opisuje, kako je nastal kmečki punt in kako so se nati očkai, na čelu jim kmečki kralj Matija Gubec, nadalje kmet Elija Gregorij in drugi kmečki junaki borili zoper prevzetne graščake in junaško umirali mučeniške smrti. Vsebuje 378 strani, **.70**

POŠTNA PROŠTA
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St. New York

ga urada. Sodotal se lahko rabi za razstreljanje skal in štorov, ne povzroča glavobola, niti ne zamože rok, ter je mnogo bolj kot pa navaden dimamit. Pri razstreljanju skal, kamenja in štorov se ga ravno tako uporablja kot dinamit. Sodotal ne zamrzne in da polvoljne uspehe pri vsaki navadni temperaturi. In da ne bo prišel ta material v roke spekulantov, je vlada odredila, da noben posameznik si ne more nabaviti več kot 1000 funtov tega streljiva. Urad je izdal tudi tiskana navodila o pozabi sodatola pri razstreljanju štov in kdor želi dobiti ta cirkular naj piše na Department of Agriculture, Washington, D. C. po cirkular št. 191.

Rekrut na straži.

Vojak-novinec stoji na straži. Gleda čuvalnico in jo razmotriva. Pogleda jo od zunaj, pogleda jo od znotraj, gre okoli nje in znočuje nevarno z glavo. Končno pa reče: "Bi res rad znal, kaj je tako imenitnega na tej čuvalnici, da jo moramo noč in dan stražiti."

SEVEROVA ZDRAVILA VZURDUJEJO ZDRAVJE V DRUŽINAH.

Hude Bolečine

revmatične hidrookalske. če rabite

SEVERA'S GOTHARDOL

Zanesljivi liniment

Isfočako uporaben je za izvunjeno, okleline, za otrpnelost, in ohromelost bolnih mišic fer udov.

CENA 30 IN 60 CENTOV

Vprašajte v lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

POTOVALNI ZASTOPNIKI, kateri so pooblašeni nabirati naročninu za "Glas Naroda", so: Joseph Černe, Anton Simčič in Joseph Smalzel. Upravništvo.

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKE GOVOREČI ZDRAVNIK

SPECIALIST MOČNIH BOLEZNI.

Moja struka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem že zdravim nad 25 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas moram popolnoma razumeti in spoznati vaše boleznine, da vas zdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morate popolnoma zaneati na mna, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite štapolje. Jaz zdravim zastupljeno kri, mačuje in lise po telesu, bolezni v grip, izpuščajo lise, bolečine v kosteh, stare rane; oslabelost; živčne in boleznii v mehkih žilicah; letarh; želodcu; rmenico revmatizam; katar; kite žile; nadvaha itd. dravne ure; V pondeljak: svoda in petak od 2. dopoldna do 5. popoldnja; v torek, četrtek in sobota od 5. dopoldna do 8. zvečer; v nedeljah in praznikih od 12. dopoldna do 5. popoldnja.

Vsak je svoje sreče kovač.

LJUDJE navadno v nesreči tarnajo nad svojo usodo, toda ako preiskujejo vzrok svoje nesreče, bodo pronašli, da sta usoda in sreča taki, kakor so si ju sami provzročili.

Nobena druga stvar ne doprinese k Vaši sreči toliko kakor zdravje, marljivo delo in razumno varčevanje.

Napravite si Vaš način hranijenja še danes in vložite Vaše prihranke v domači denarni zavod na

"Special interest account"

kjer bodo sigurno naloženi in Vam prinašali 4% obresti na leto.

DENARNA NAKAZILA V STARO DOMOVINO IZVRŠUJEMO TOČNO, IN PO JAKO ZMERNIH CENAH.

ZASTOPAMO VSE PREKMORSKE PAROBRODNE DRUŽBE.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE.

Izšla je nova izdaja

'PESMARIGA GLAZBENE MATICE'

Zbori za štiri moške glasove.

Uredil MATEJ HUBAD

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje sledeče pesmi z notami:

1. Na dan; 2. res oženil bi se; 3. Kazen; 4. Kmečka pesem; 5. Vasovalec; 6. Na trgu; 7. Pesem o beli hišici; 8. Prošnja; 9. Dan slovenski; 10. Tih veter od morja; 11. Se ena; 12. Povejte, ve planine; 13. Sijaj, solncec; 14. Lahko noč; 15. Deklica mila; 16. Stanca; 17. Vabilo; 18. Pastirček; 19. Rožmarin; 20. Cerkevca; 21. Prošnja; 22. Imel sem ljubi dve; 23. Danek; 24. Srvska; 25. Oblaček; 26. Planinska roč; 27. Hercegovska; 28. Ljubezem in pomlad; 29. Rožica i slavuti; 30. Naša zvezda; 31. Lahko noč; 32. Pod noč; 33. Kaj bi te prašal; 34. Bože pravde; 35. Na grobih; 36. Nad zvezdami; 37. Vabilo; 38. Uslihi nas; 39. Na morju; 40. Pastir; 41. Slovenska zemlja; 42. Barčica; 43. Obalaček; 44. Utopljenka; 45. Potrkali na okno; 46. Glas Grobova; 47. Katrica; 48. Deklica, ti si jokala; 49. Jaz bi rad rudečih rož; 50. Zdravico; 51. V mraku; 52. Lepa naša domovina; 53. Vrgred se povrne; 54. Vinska; 55. Oj dekle, kaj s tak zalostna; 56. Slanica; 57. Oj, te mlinar; 58. Pojdam v rute; 59. Slovanec. Srb. Hrvat; 60. Naša zvezda; 61. V slovo; 62. Izgubljeni evet; 63. Sanak spava; 64. Glejte, kako umira pravični; 65. Naprej; 66. Kje dom je moj; 67. Hey Sloveni; 71. Domovini; 72. Sokolska; 73. Jadransko morje; 74. Popotniška pesem; 75. Domovina; 76. Slovenski svet, ti si krasen; 77. U boj; 78. Večer na Savi; 79. Zrinskih, Frankopanka; 80. Sto čutiš, Srbije tužni; 81. Pobratimlja; 82. Pomlad in jesen; 84. V tih noč; 85. Milica; 86. Njoj; 87. Njega ni; 88. Pod oknom; 89. Prva ljubezem; 90. Lahko noč; 91. Pri oknu sva molče stonela; 92. Strunam; 93. Slovo; 94. Strunam; 95. Prošnja; 96. V ljubem si ostala kraj; 97. Pod oknom; 98. Ljubezem in pomlad; 99. Lahko noč; 100. RAZTANEK; 101. Svrčanje; 102. Tam, gdje stoji; 103. Prejla.

Cena s poštnino \$3.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street New York

"O sel".

Al. Peterlin-Bátog.

Ej, to je bilo vrvjenja ono leto, ko so gradili bohinjsko železnico po kršnem Krasu od Stanjeleja proti Trstu! Domačih in tujih delavcev se je kar trlo, in ljudstvo je služilo lepe denarce. Ob večerih, zlasti sobotnih in nedeljskih, ko je delo počivalo, pa so napajali svojca suha grla akordantje in delavec s prostnim teranom v vaških gostilnicah in barakah. Zivahni, pa včasih tudi preburni so bili njih pogovori; ko pa je zlezel vroči teran v njih možgane, pozabljali so kaj radi, da so si prijatelji in tudi sotrpini. Često je prišlo zato do neljubih preprirov in prask; besede so letale brez cilja kakor od burje gnane snežinke nič hudega slutecemu popotniku v obraz, a mnogokrat še kaj drugega.

In baš tako je bilo neke sobote zvečer. Vse mi je še v spominu kakor od večraj. Šel sem, kakor navadno, k večerji v gostilno "pri beli vrani" v vasi K. Našel sem v posebni sobici že zbrano svojo običajno družbo: dva inženirja, en akordant s svojo primeroma še mlado, lepo ženo in še krasnejšo hčerko Beti. Ta petnajstletnica je bila čisto živo srebro in ogenj in zavedala se je že svojega spola. Vanjo je bil zaljubljen mladi praktikant, najbrž z vednostjo Betinih staršev, ker so ga povsod jemali s seboj in dovoljevali mladima mnogotere intimnosti. Ostali se zanj nismo zanimali mnogo. Inženirja sta se zabavala največ z akordantovo gospo in še z neko precej prikupno osemnajstletno njeno sorodnico, ki jo je bila prišla pred par dnevi obiskat. Jaz sem bil le statist.

V sosednji pivski sobi pa so v dimu tobaka pri dolgih mizah sedeli delavci, domačini in tuji pomelani, pili, jedli in se pogovarjali, vsih precej glasno in razvneto. Menili se nismo zanje.

Prijetnejše je bilo v naši družbi. Vsi so bili polni lepih, a tudi zgornjih dvotipov in šal, dasi je tuintam padla tudi kakolj robota. Zlasti inženirja nista varčevala z njimi in dame so se jima ljubko in zvonko nasmehivale. Pa tudi resna vprašanja smo reševali v medsebojnem sporazumu.

Uprav nam je pripovedoval starejši inženir neko težko povest iz svojega zakonskega življenja. Vsi smo ga poslušali napeto in s sočutjem, le gospej akordantovi ni hotela v glavo; kakor začudena in kakor nevrjetni Tomaž ga je gledala. Zato se je sklonil k njej in polglasno omenil:

"Saj ste vendar soproga in mati — torej ste ljubili in trpeli, in morate — razumeti!"

Ona se je nasmehnila. Akordant je pristavil:

"Oprostite, gospodje! Razmere, v katerih živimo, to vedno prehajanje iz enega kraja v drugi kraj, to vedno brezdomovinsko potikanje etopi človeka in mu izbrisne spomine na preteklost."

"Pač, a le ni povsem res", je ngovarjal inženir, "zakaj, so tudi trenutki, ko se naenkrat zasveti v duši vsa preteklost z neodjenljivo silo, da moraš nehote misliti nanjo. To svetlo, ki preobrazuje podobe grešnikov v podobe svetnikov, je svetlo ljubezni in strpljenja v spoznanja polnih sreih".

Zamislili smo se za trenutek. In Bog ve, kam bi nas še zapeljalo to razmotrivanje, da nas ni skoro oglušila kričanje in vrvjenje v sosednji pivski sobi.

"Kaj je rekli?" se je drl domačin.

"Osel" je bil odgovor.

"To nam meče v obraz! Pritepenec!... Damo ga!" je hreščalo v pijani razburjenosti vse vprek. In kakor beži zajec pred lovskimi psi tjavendan, tako je odhited preko naše sobe na prosto mlad in močan delavec tuje. Ker je hotelo nekaj domačih fantov za njim, zastavil jim je starejši inženir pot s tem, da je zaprl vrata iz pivske sobe k nam...

Ko nas je kasneje obiskal gospodar, odsluženi žandarmerijski stražmojster, smo ga povabili v družbo in akordant ga je vprašal:

"Kaj pa so imeli med seboj?"

"I, mala praska med domačimi in tujeji!" je odgovoril smehljav gostilničar ter prisedel k nam. "Kaj takega se zdaj dogaja čestokrat", je nadaljeval, "ker tuji ne poznajo navad, ali bolje, razvad našega ljudstva. Samo za besedio "osel", ki jo je izustil nepremišljeno, bi jo bil kmalu skupil nesrečnež".

"Ali je 'osel' tako huda beseda?" je poizvedovala akordantova gospa. Hčerka pa je v svoji hudomušnosti parkrat zaklicala v obraz mlademu praktikantu, ki je porabil našo splošno pozornost a to, da je hotel svoji mladenki na nekem mestu, kjer so vse ženske prav občutljive, popraviti obleko: "osel, osel!" in se glasno nasmejala.

"Vi ne veste, kako razburi ta beseda vsakega tukajšnjega vaščana?" je pripovedoval gostilničar. "Koliko pretopov, in celo hudih in s težkimi posledicami, je bilo že radi nje v naši vasi!"

"Nevrjetno! Pa zakaj?" se je zanimal inženir.

"Torej, čujte! Povem vam". In pripovedoval nam je gostilničar:

"Kakor vam je že morebiti znano, je Kraševce mož resnega značaja, a v svojem času zna biti tudi šaljiiv. Tako je bilo pred dvajsetimi leti. Kakor v vsaki vasi ted okoli, stražijo in so tudi takrat stražili svojo vas vaščani sami; vsako noč iz druge hiše. Tako je prihla neko noč vrsta na starega, a strahopetnega moža. Bil pa je sicer jako strog čuvar, in mladina, ki rada kolovratil ponoči okrog, mu ni bila nič kaj prijazna. In res. Tisto noč se domeni par takih mladeničev, da mu bodo zagodli eno, ki jo bo pomnil vse življenje dni. Ke se je vas polegla k počitku in so že spali vsi vaščanje razen čuvarja, ki je zaspano slonel ob zadnji hiši kraj vasi — noč pa je bila temna, prav temna — oglasi se mali zvon z nad cerkve onostran vasi na pokopališču. Čuvaj se predrami iz svoje zasplosti in posluša. Zvon toče le v eno plat in to presledkoma. V strahu in polagoma se približuje stari čuvar cerkvi. Zvon poje še vedno. Ko je že blizu pokopališča, se ustavi čuvar in zre oprezno čez ograjo proti cerkvi. Spočetka ne vidi ničesar; a zvon se še vedno oglašja sunkoma. Po dolgem in pozornem gledanju zapazi pod zvoničnikom neko črno posavo, ki se vsakokrat pripogne do tal; pri vsakem pripogibelju zapoje tudi zvon. "Človek ni", si misli starec v strahu, "podobne nima človekove; žival pa ne more pozvanjati!" Ugiblje in ugiblje, kaj bi utegnulo biti, in vedno bolj ga je strah. Nazadnje jo udari nagl'a pet v vas in s svojim klicanjem vzdrami vaščane. Zbero se sredi vasi; in ko jim čuvar naznani in opiše, kar je videl, in ko čujejo na lastna ušesa plat zvana, odhite na svoje domove po orožje. S sekirami, vilami, cepci, motikami in kosami, par premožnejših tudi s puškami, se zbero zopet in odrinejo za čuvarjem oprezno proti cerkvi na pokopališču. Oddale jim slede ženske in otroci. Pred pokopališčem obstoje in zro proti cerkvi. Res, vse je tako, kakor jim je pravil stari čuvar. Nikogar pa ni, ki bi si upal naprej; tudi vaščane je obšel grozen strah. Črna postava pod zvoničnikom pa se nemoteno priklanja in pozvanja...

In tako so stali do jutra in gledali in ugibali, kaj utegne biti pod zvoničnikom... Ko pa se začne daniti, zapazijo pod zvoničnikom — osla, ki je imel vrh malega zvonca privezano okrog vratu, pred seboj na tleh pa nasut oves. Kadar se je sklonil po grizljaju, nategnil je vrv in tako zazibal zvon, ki je zapel... Osramočeni in nejevoljni so se poizgubili vaščani v svojih hišah, stari čuvar pa je majaje z glavo in godrnajaje odvezal osla in ga napodil domov... Od takrat pa je za vsakega tukajšnjega vaščanov beseda "osel" ne sma žaljivka, ampak tudi porogljivka, in gorje mu, kdor bi jo zalučal, četudi v šali, komu domačinov v obraz".

Jugoslavia irredenta.

Truplo Oberdankovo identificirano.

Komisija, ki je imela nalogo, da najde in identificira Oberdankove ženske ostanke, je te dni dokončala svoje delo in izdala izjavo, da so vsi, ki so jih izkopal na vojaškem pokopališču v Trstu, Oberdankove. Viljem Oberdank, nezakonni sin slovenske kuharice Oberdank iz Šempasa in deklariranega očeta nekega Falcierja, peka, je po dovršeni reakciji, kjer se je navzel italijanskega in irredentističnega duha, obiskoval tehniko na Dunaju. Bil je omoleten prestopeljce v Trstu. Pobečnil pa je v Italijo. Ko je prišel pokojni cesar Franc Jožef v Trst, je nameraval izvršiti Oberdank bombni atentat nanj. Vjeli so ga pa pri Čerwinjanu in izročili vojaški sodniji, ki ga je obsojila na smrt. Bil je obesen na dvišurcu velike karnarne dne 20. decembra 1882. Da bi italijanski irredentisti ne znali, kje je Oberdank pokopan in da ga ne bi eventualno častili kot "mučenika", so njegovo truplo prepeljali v vojaško bolnišnico, čer so ga secirali in mu odrezali glavo. Kam je prešla glava, doselaj še ni dognano. Truplo pa so potem vojaki prepeljali ponoči na vojaško pokopališče in ga zakopal blizu nekega vodnjaka, kar uor so navadno odlagali odpadke. Pokopali so ga brez duhovnika, čer se ni hotel pred smrtjo sprajiti z Bogom. Oddložno je odklonil hlohovnika. Vojaki, ki so Oberdanka pokopali, so imeli strog ukaz molčati in nikomur povedati, kje je Oberdank zakopan. — Ta očaj po smrti so Italijani začeli Oberdanka slaviti in častiti kot mučenika. Italijani so si vedno prizadevali, da bi dognali, kje je Oberdank pokopan. Toda poizvedovanja so bila težka in nevarna. Šato tudi brezspesna. Ko so pa talijani zasedli Julijsko Krajino, o se takoj zopet lotili dela. In kakor javljeno, se jim je slednjic osrečilo identificirati Oberdankovo skelet (okostnjak). Iz uradnih zapiskov, v kolikor so prišli talijanom v roke, išočih se Oberdankove usmrtnice in pokopa, se ni dalo nič dognati. Znanosti se je silo treba le na še živice pričie. Tako so poklicali s Koroškega neoga bivšega vojaška, ki je bil pri okopavanju navzoč. Njegovo izoved, kakor tudi izpoved neke ospe, kateri je bil naznačil kraj okopa Oberdankovega neki bivši avstrijski vojak, ki je tudi bil tarat prisoten, so bile merodajne, začeli so kopati in našli so res skelet brez glave. Velikost odgovarja ni usmrčenega, roke skoraj ženske, kakršne je imel Oberdank, čerli, ki so ravno tako veliki, kakor oni, ki jih hranijo v muzeju. Poleg so pa našli še gumbe vojaške bluze. Iz vsih teh dokazov sklepa, da je ta skelet Oberdankov. — Kaj bodo z njim storili, še ni določeno. Pobirajo pa denarne lomške, da postavijo Oberdanku Italijani mu sedaj pravijo Oberdank) na najlepšem mestu Trsta pomenik.

naroda, kadar daje nauke šibkemu in zaostalemu narodu. "Hvala Bogu, da nismo mi taki nazadnjaki!" se sliši ven iz dopisa. Nočem zagovarjati jugoslovanskih manir, ampak reči hočem le, da bi si mi Jugoslavlani v Italiji, torej italijanski pedantiki, obilzali vseh pet prstov, če bi se tako postopalo z nami, ki smo tu že od stoletij doma, kakor se postopa z Italijani-tujci v Jugoslaviji. Znano je, da se na jugoslovanski konzulatu v Trstu nobenemu Italijanju, ki hoče v Jugoslavijo in ki ima svoje dokumente v redu, ne dela težkaj. Če pa hoče dobiti domač Slovence na kvesturi (policiji) potni list za Jugoslavijo, koliko potov, sitnosti in poniženj in nazadnje še potnega lista ne dobi. Za vsakega prosilca se informirajo pri karabinjerjih. In dosti je, da si poznant kard zaveden Slovenec, pa ne dobiš potnega lista. Koliko naših ljudi ima svoje sorodnike, prijatelje onostran meje, pa ne more k njim! Koliko jih ima svoje interese v Jugoslaviji, pa si niti ne upajo prositi pasporta, ker vedó, da bi jim prošnja vsled neugodnih informacij vsenogočnega karabinjerskega maršala odbili. Na stotine imamo uglečnih mož, ki ne morejo dobiti potnega lista v Jugoslavijo samo zato, ker so Slovenci! Ko bi list "La Sera" hotel v tem oziru malo podpreti pri italijanskih oblastih, bi storil dobro delo in bi s tem pokazal, da je — objektivni!

Silna nevihta v Primorju.

Iz Trsta poročajo, da je divjala nad mestom silna nevihta, ki je povzročila jako mnogo škode. Streho ljudske kopeli poleg morskega svetilnika je vihar odnesel, stotako tudi streho kopalšča "Savio". Tudi postajno postopje pri Sv. Andreju je močno poškodovano. Velike "žrjave" v prosti huki je vihar deloma prevrnil, deloma skrivil. Hščio finančnega paznika je vrzel vihar v morje, vendar so paznika srečno rešili.

Resnica.

Bilo je za časa krvave pomorske bitke pri Trafalgaru. Krogle so udarjale po palubi, razbijale ladjo in ubijale ljudi. Pri topu stoji matroz in vrši mirnodušno svoj posel. Samo večkrat se popraska po glavi. In ko se tako zopet enkrat popraska, mu ostane med prsti majhna živalica. Mornar se priklone in hoče sitno us pohoditi. V tem pa, ko se prikloni, pričež krogla ravno nad njim in ubila bi ga, da se ni priklonil. Tedaj dvigne mornar us, jo dene nazaj na glavo in reče: "Toda sedaj bodi mirna. Ker če mi prideš še enkrat med prste, potem te ne bom spoznal in konec te bo!"

40 JUGOSLOVANOV NA "MAURETANLIJ".

Včeraj je dospela na krovu parnika "Mauretania" v Ameriko 40 Jugoslovanov. To je največja skupina, kar jih je dospelo izza prvih dnu mescia julija. Večinoma so vsi namenjeni proti zapadu.

"Laconia", ki bo dospela v pondeljek, jih bo privedla manjšo skupino.

Kje se nahaja rojak MARTIN VOGLAR? Doma je iz Sele, pri Leskovec pri Krškem. Pred nekako tremi leti je prišel v Združene države ter delal vedno v premogovnikih. Leta 1922, je bival na Woodside-Martin, Pa., in potem je nekam izginitil. Slišala sem, da se nahaja v Chicagu, Ill. Cenjene rojake v ljudnom prošim, če kateri ve njegov naslov, da mi naznani, če pa on sam čita te vrstice, ga prošim, naj se mi takoj oglasi, saj ve, zakaj ga iščem. — Mrs. Mary Germšak, Box 113, Addah, Pa. (15-17-9)

Italijanski list se je spravil nad Jugoslavoane.

Iz Trsta se poroča: "La Sera" je prinesla pred dnevi oster članec, v katerem izvaja dopisnik, kako da jugoslovanske oblasti šikanirajo Italijane, ki pridejo v Jugoslavijo. Tam da se morajo zglasiti v Zagrebu še celó za stan itd. Póziva rimsko vlado, da naj nastopi proti temu v Beogradu. Piše se postavi na visoki stol in obdelava Jugoslavijo od zgoraj dol, kakor se pač spodobi sinu velikega

"A kdo je pvzročil vse to?" bi rada izvedela gospa.

"Kdo drugi, kot par neugnianih mladeničev iz vasi zato, da se maščujejo, kakor sem že rekel, nad stariim sitnežem čuvarjem. Pri nekem vaščanu so v noči odpeljali osla in ga privezali za zvonovo vrv. Kasneje so jih izsledili in bili so občutno kaznovani; a vaščanov se je le prijela beseda "osel," je pojasnil gostilničar.

Vesel smeh je sledil tem besedam.

Ker je bilo že pozno v noč, smo se poslovili in odšli domov.

A zaspati nisem dolgo mogel tisto noč. Vedno so mi hodili pred oči: "priljenjeni polži", "sv. duh, ki ga je mačka snedla", "ura" v šm. in dr., predvsem pa "osel" v K.

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh — mali oglasi v "Glas Naroda".

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York City

ROYAL MAIL

Pobližljena od jugoslovanske vlade. Hitra, direktna služba med New York - Cherbourg - Hamburg

23. septembra: Mauretania, Cherbourg; Suffren, Havre; President Fillmore, Cherbourg, Bremen; Reliance, Cherbourg, Hamburg.

25. septembra: France, Havre; President Monroe, Cherbourg, Lapland, Cherbourg.

27. septembra: Hansa, Hamburg; Mongolia, Cherbourg, Hamburg; Bremen, Bremen.

29. septembra: America, Genoa.

1. oktobra: President Harding, Cherbourg, Bremen; Orbita, Cherbourg, Hamburg; Majestic, Cherbourg; Veendam, Boulogne.

3. oktobra: Berengaria, Cherbourg.

5. septembra: Laconia, Cherbourg, Hamburg; Pres Van Buren, Cherbourg; St. Paul, Cherbourg; Giulio Cesare, Genoa.

7. septembra: Minnekahda, Cherbourg, Hamburg.

9. septembra: Athania, Cherbourg; Lafayette, Havre; Olympic, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; Columbus, Bremen.

2. oktobra: Pittsburgh, Cherbourg, Bremen; Pres. Arthur, Cherbourg, Bremen; Resolute, Cherbourg, Hamburg; Aquitania, Cherbourg.

3. oktobra: Paris, Havre; Belgenland, Cherbourg; Pres. Polk, Cherbourg; Seydlitz, Bremen; Conte Rosso, Genoa.

4. oktobra: Westphalia, Hamburg.

6. oktobra: Homerica, Cherbourg; George Washington, Cherbourg, Bremen; Orca, Cherbourg, Hamburg; Volendam, Boulogne.

9. oktobra: Leviathan, Cherbourg; Mauretania, Cherbourg.

Je upanje.

Žena bolnika vpraša zdravnika: "Ali je kaj upanja, da ozdravi moj mož?"

Zdravnik: "Na tej bolezni jih umre od 100 bolnikov 99."

Žena: "Torej ni nobenega upanja."

Zdravnik: "Nasprotno! Celó dosti upanja je, čer meni je umrlo na tej bolezni 99, dosedaj ravno 99 mojih pacientov."

SANTAL MIDY **PREHLAD MEHRJKA**

MOSKI! Začistite se Proti nalezljivi **SANYKIN**

Nabavite si najboljšo zdravilo **PREPRAVA ZA MOSKE** Velika tuba 50. K (4) \$1 Vaš lekarji ali San-Y-Kin Dept. B 22 Beekman St., New York Pišite za okolišnica.

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

VELIKI važnosti za potnika je, da je natanko počen o potnih listih, prtljaji in drugih stvarih, ki so v zvezi s potovanjem. Valed dolgoletne izkušnje nam je mogoče o vsem tem dati točna pojasnila. Priporočamo vedno tudi samo najboljšje parnike, ki imajo kabine v III. razredu.

Ako ste se namenili potovati v stari kraj, nam pišite kar do to v Vašo korist.

Tudi oni, ki še niso ameriški državljan, smejo potovati v stari kraj na oblik in jim je dovoljeno vrtniti se. Na željo dajemo vsakemu te-zedevna pojasnila.

Kder žel dobiti sorodnika ali znanca iz starega kraja, naj nam piše na navodila, kajli številu priseljencev je opejeno.

Za potne stroške izplačuje po našem naročilu Jadranska banka tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York
Glavne zveštovstvo Jadranske banke.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH.

V Jugoslaviji — se more izplačati dolarje le potnikom v Ameriko proti predložitvi od ameriškega konzula potrjenega potnega lista in ne več kot protivrednost od 3.000. — frankov. To je približno \$200. — za enega potnika.

V slučaju, da nastovljene za izplačilo dolarjev nebi mogoče predložiti potrjenega potnega lista, dobi pošiljatelj lahko dolarje nazaj ali nam pa na novo naroči izplačati nakazani znesek v dolarjih.

Nadalje se nam zdil umestno priporočiti, da nikakor ne moremo priporočati pošiljati čeka v Jugoslavijo.

Splošno mnenje viga, da se čeki, ki ne glase na dolarje, tudi v dolarjih izplačajo, kar pa ni res, ker, kot še sgoraj omenjeno, je v Jugoslaviji od vlade pod kaznijo prepovedano izplačevati dolarje.

Tudi pošiljajo mnogi navadne ameriške čeke v domovino. Ti pa nikakor niso pripravi za ljudi na deželi, ker so banke oddaljene in izplačajo take čeke v dinarjih šele potem, ko dobe iz Amerike potrdilo, da so jim bili odobreni.

Onim, ki stanujejo na deželi in ne potujejo v Ameriko, je najbolje pošiljati denar navadnim putem v dinarjih, kateri se jim izplačajo na zadnji pošti bres neprilik.

Tudi za nabavo potnega lista (posa) je najpripravljene poslati dinarje. Dokler namreč potni list ni potrjen od ameriškega konzula, ne more potnik dvigniti dolarjev. Stroške za razne listine in potni list se pa lahko plača tudi s dinarji.

V Italiji in zasodnem osamlju

so veljavne povsem drugačne odredbe ter lahko izplačamo dolarje vsakomur do poljubnega zneska. Če je pa namenjen denar le za potovanje, je na skaznici označiti vidno: Izplačati le, ako naslovnik potuje.

Vled naravnostnih stroškov smo se moral odločiti prevrediti pristojbno za dolarska izplačila kakor sledi: Za izplačila do \$25 računamo po 75 centov; od \$25 naprej po 50%, to je po 3 cente od vsakega dolarja.

Na nakaznici naj bo vidno označeno: Izplačati v dolarjih.

Ta pristojbina je veljavna za dolarska izplačila v Jugoslaviji in Italiji.

Kretanje parnikov - Shipping News

18. septembra: Mauretania, Cherbourg; Suffren, Havre; President Fillmore, Cherbourg, Bremen; Reliance, Cherbourg, Hamburg.

19. septembra: France, Havre; President Monroe, Cherbourg, Lapland, Cherbourg.

21. septembra: Hansa, Hamburg; Mongolia, Cherbourg, Hamburg; Bremen, Bremen.

23. septembra: America, Genoa.

25. septembra: President Harding, Cherbourg, Bremen; Orbita, Cherbourg, Hamburg; Majestic, Cherbourg; Veendam, Boulogne.

27. septembra: Berengaria, Cherbourg.

29. septembra: Laconia, Cherbourg, Hamburg; Pres Van Buren, Cherbourg; St. Paul, Cherbourg; Giulio Cesare, Genoa.

1. oktobra: Athania, Cherbourg; Lafayette, Havre; Olympic, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; Columbus, Bremen.

2. oktobra: Pittsburgh, Cherbourg, Bremen; Pres. Arthur, Cherbourg, Bremen; Resolute, Cherbourg, Hamburg; Aquitania, Cherbourg.

3. oktobra: Paris, Havre; Belgenland, Cherbourg; Pres. Polk, Cherbourg; Seydlitz, Bremen; Conte Rosso, Genoa.

4. oktobra: Westphalia, Hamburg.

6. oktobra: Homerica, Cherbourg; George Washington, Cherbourg, Bremen; Orca, Cherbourg, Hamburg; Volendam, Boulogne.

9. oktobra: Leviathan, Cherbourg; Mauretania, Cherbourg.

10. oktobra: France, Havre; Pres. Garfield, Cherbourg; York, Bremen.

11. oktobra: Pres. Wilson, Trst; Mount Clay, Hamburg.

13. oktobra: Majestic, Cherbourg; America, Cherbourg, Bremen; Saxonia, Cherbourg; Chicago, Havre; Orduña, Cherbourg, Hamburg; Ryndam, Boulogne.

16. oktobra: Berengaria, Cherbourg; Reliance, Cherbourg, Hamburg; Canope, Cherbourg, Bremen.

17. oktobra: Muenchen, Hamburg; Pres. Adams, Cherbourg; Tyrrhenia, Cherbourg, Hamburg.

18. oktobra: Albert Ballin, Hamburg; Rochambeau, Havre.

20. oktobra: La Savoie, Havre; Olympic, Cherbourg; Ohio, Cherbourg, Hamburg; New Amsterdam, Boulogne; Leviathan, Cherbourg.

23. oktobra: Aquitania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.

24. oktobra: Paris, Havre; Pres. Monroe, Cherbourg.

25. oktobra: Thuringia, Hamburg; Cotombo, Genoa.

27. oktobra: Homerica, Cherbourg; Orbita, Cherbourg, Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen; Veendam, Boulogne.

30. oktobra: Resolute, Cherbourg, Hamburg; Mauretania, Cherbourg.

31. oktobra: France, Havre; Pittsburgh, Cherbourg, Bremen; Bremen, Bremen; America, Genoa; Beverde, Trst.

V IN IZ JUGOSLAVIJE
14 ogromnih hitrih potniških parnikov plove s progo

Canadian Pacific

Neposredna služba **HAMBURG**

Cherbourg Southampton Glasgow Antwerp
Southampton Glasgow Liverpool

Kadar potujete v Jugoslavijo, ali ako želite dobiti katerega svojih rojakov ali prijatelje k sebi, obrnite se na **CANADIAN PACIFIC**

KRATKA MORSKA PROGA V EVROPO — SAMO ŠTIRI DNI NA ODPRTEM MORJU

Za potne listke in nadaljnja pojasnila, se obrnite na lokalne agente, ali na glavne agente Canadian Pacific, ki se nahajajo v vsakem večjem mestu.

Canadian Pacific Steamships

NEW YORK HAMBURG

UNITED AMERICAN LINES (HARRIMAN LINE) JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE

Najkrajša pot v vse dele **JUGOSLAVIJE**

Odpotuja vsak teden s pomeola 86, North River, ob vnožuju 46. ulice, New York z našimi razkošnimi parniki "Resolute", "Reliance", "Albert Ballin", "Deutschland" parniki s 1. 2. in 3. razredom in znani parnik "Mount Clay", "Cleveland", "Hansa", "Thuringia" in "Westphalia", s kabinami in 3. razredom. Uspešna, uljudna služba, izborna kuhinja, prijetni in privlačni prostori.

S. S. RELIANCE
18. sept. ob 10. dopoldne **United American Line**
29 Broadway, New York, N. Y.
All katerikoli pooblaščen krajevni zastopnik.

Rad bi izvedel, kje se nahaja zday **FRANK ŽAGAR**, podomače Zetov France iz Prezida št. 88 na na Hrvatskem. Lansko leto sva skupaj odšla iz Pennsylvanije v Kirbyville, Miss., potem pa nisem nič več slišal od njega, kje se nahaja. Prosim rojaki, če kdo ve za njega, naj mi naznani, ali boljše, če čita te vrstice, da se mi sam javi. Zakaj ga iščem, že sam ve. — George Loznik, R. F. D. No. 3, Kane, Pa.

COSULICH LINE

Naravnost v Jugoslavijo

Edino direktno spomladno odplutje Osvetljena vožnja znanega **PRES. WILSON** — 11. okt.; 30. nov BELVEDERE — 31. okt.; 31. okt. MARTHA WASH. — 10. nov.; 28. dec. v Dubrovnik ali Trst. Zelenina v otonarjet zmerak. Nobenih visav. Voražite pri bližnjim agents ali pri **PHELPS BROS. & CO., 2 West St., N. Y.**

RAVNOKAR JE IZŠLA NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA

Najnovjeja ilustrovana izdaja Vsebuje 308 strani, Cens s poštnine \$2.—

SLOVENIO PUBLISHING CO.,
83 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

Prave pristne glasne **VICTOR IN COLUMBIA GRAMOFONE**

s rogom ali brez roga, Cens od \$22.50 do \$480.00, kakor tudi prave Slovenske Victor in Columbia plošče dobite le pri **IVAN PAJK** Victor Dealer 24 Main St., Conemaugh, Pa. Cenike zastoj, pišite ponj.